

FEDERALE OVERHEIDSDIENST SOCIALE ZEKERHEID

ARBEIDSONGEVALLEN EN BEROEPSZIEKTEN

Ministeriele aanschrijving nr. 268

Brussel, 27/07/2009

Aan de instellingen gemachtigd voor de verzekering tegen arbeidsongevallen.

Betreft : Jaarverslag over de werking van de preventiediensten van de verzekeringsondernemingen -- Onevenredig verzwaarde risico's. Addendum en wijziging aan de Ministeriele aanschrijving nr. 253

De ministeriële aanschrijving nr. 253 van 18 mei 2000 verplichtte de preventiediensten van de verzekeringsondernemingen ertoe om jaarlijks verslag uit te brengen aan het technisch comité voor de preventie van het Fonds voor arbeidsongevallen.

Deze aanschrijving wijzigt de aanschrijving nr. 253. In dat jaarverslag wordt nu ook het activiteitenverslag van de verzekeringsondernemingen betreffende de verzwaarde risico's opgenomen. Ze legt de uiterste datum voor de verzending van het jaarverslag naar het secretariaat van het technisch comité voor de preventie vast op 30 juni van het jaar volgend op het onderzochte dienstjaar.

1) betreffende de onevenredig verzwaarde risico's

De artikelen 49*bis* en 49*ter* van de wet van 10 april 1971 op de arbeidsongevallen en het koninklijk besluit van 23 december 2008 tot uitvoering van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 in verband met de onevenredig verzwaarde risico's definiëren het verzwaard risico en bepalen de verplichtingen van de verschillende partijen:

- het Fonds voor arbeidsongevallen;
- de verzekeringsondernemingen;
- de werkgevers van de ondernemingen die als onevenredig verzwaard risico beschouwd worden en op wie dit koninklijk besluit van toepassing is.

Worden als verzwaard risico beschouwd de ondernemingen die in de loop van een observatieperiode van 3 jaar minstens 5 ongevallen tellen met dodelijke afloop of met een tijdelijke ongeschiktheid van minstens één dag (de dag van het ongeval niet meegerekend), indien hun risico-index in de loop van het laatste jaar van de observatieperiode en in de loop van een van beide andere jaren van deze

observatieperiode 10 maal de risico-index bedraagt van de activiteitensector waartoe de onderneming behoort.

De ondernemingen die als verzaamd risico beschouwd worden moeten aan hun verzekeraar een forfaitaire preventiebijdrage storten die besteed zal worden aan de preventie van de ongevallen in deze ondernemingen.

De wettelijke bepalingen met betrekking tot het verzaamd risico zijn op 1 januari 2009 in werking getreden. De eerste observatieperiode dekt de periode 2006-2007-2008.

In 2009 is het koninklijk besluit van toepassing op de honderd ondernemingen die beantwoorden aan de criteria van het verzaamd risico, waarvan de risico-index tijdens het laatste jaar van de observatieperiode de grootste afwijking vertoont in vergelijking met die van de activiteitensector. Dat aantal wordt in 2010 en 2011 respectievelijk op 150 en 200 gebracht. Het zal nadien in principe bij ministerieel besluit bepaald worden; gebeurt dat niet, dan zal het aantal van het voorbije jaar behouden blijven.

Vóór 30 november van het jaar stelt het Fonds voor arbeidsongevallen het verzaamd risico vast en brengt het daar de bevoegde verzekeringsonderneming van op de hoogte.

Het Fonds voor arbeidsongevallen berekent de risico-index van de ondernemingen en de risico-index van de activiteitensectoren op basis van de arbeidsongevallengegevensbank die gevoed wordt door de verzekeringsondernemingen via de EVA-LEA-stromen.

Deze risico-index wordt op jaarbasis berekend. Hij is het product van een frequentie-index (het aantal ongevallen met dodelijke afloop of met volledige ongeschiktheid van minstens 4 dagen x 25 / aantal voltijdse equivalenten) en een ernstindex (aantal dagen tijdelijke ongeschiktheid, beperkt tot 60, x 250 / aantal voltijdse equivalenten). Voor de dodelijke ongevallen worden 60 dagen gerekend. De berekening van de risico-index is enkel van toepassing op de ongevallen op de arbeidsplaats.

Het Fonds voor arbeidsongevallen maakt jaarlijks de lijst op van de ongevallen die aan de voorwaarden van het verzaamd risico beantwoorden. De lijst wordt in dalende volgorde gerangschikt volgens grootte van de afwijking tussen de risico-index van de onderneming en de risico-index van de activiteitensector tijdens het laatste jaar van de observatieperiode.

Vóór 30 november deelt het Fonds schriftelijk aan elke betrokken verzekeringsonderneming de lijst mee van de door haar verzekerde ondernemingen die door het koninklijk besluit beoogd worden.

Voor elke betrokken onderneming deelt het Fonds het motief mee (de berekeningswijze) die de vaststelling van het verzaamd risico rechtvaardigt, en het aantal voltijdse equivalenten in de loop van het laatste jaar van de observatieperiode. Zo kan de verzekeraar het bedrag van de forfaitaire bijdrage berekenen.

De verzekeringsonderneming meldt per kerende post aan het Fonds voor arbeidsongevallen de ontvangst van de mededeling.

Het Fonds richt tevens een kopie van deze brief aan de werkgever. Het informeert hem ook over het feit dat deze informatie ter kennis gesteld wordt van de inspectiediensten van de FOD WASO, zoals bepaald in artikel 3 van het koninklijk besluit van 23 december 2008 met betrekking tot het verzwaard risico en in de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie.

Binnen 30 dagen na de schriftelijke mededeling door het FAO aan de verzekeringsonderneming licht deze de werkgever in over zijn staat van verzwaard risico

In de veronderstelling dat de werkgever op 1 januari die daarop volgt niet meer bij haar verzekerd is, brengt de verzekeringsonderneming het Fonds daar onverwijld van op de hoogte. Het Fonds verwittigt vervolgens de nieuwe verzekeringsonderneming. Het is immers zo dat de verzekeringsonderneming die de werkgever vanaf 1 januari na de vaststelling door het Fonds dekt, de wettelijke verplichtingen van het koninklijk besluit van 23 december 2008 moet nakomen.

Binnen 30 dagen na de kennisgeving door het Fonds deelt de verzekeringsonderneming de werkgever met een aangetekende brief mee dat zijn onderneming een verzwaarde risico heeft. Zij vermeldt de elementen uit de mededeling van het FAO, de berekening van de forfaitaire preventiebijdrage, de betalingstermijn van deze bijdrage en de gevolgen ervan voor de contractuele verplichtingen in toepassing van artikel 49ter van de wet van 10 april 1971.

Binnen de maand na de kennisgeving door de verzekeringsonderneming betaalt de werkgever haar de forfaitaire preventiebijdrage

Het bedrag van de bijdrage wordt bepaald door artikel 5 van het koninklijk besluit van 23 december 2008 en wordt vastgesteld op basis van de grootte van de onderneming uitgedrukt in aantal voltijdse equivalenten. Het aantal voltijdse equivalenten tijdens het laatste jaar van de observatieperiode wordt in aanmerking genomen om de grootte van de onderneming te bepalen.

De werkgever betaalt de forfaitaire bijdrage aan de bevoegde verzekeringsonderneming (de verzekeraar op 1 januari van het jaar volgend op het jaar van de vaststelling van het Fonds) en dit zonder tussenpersoon.

Als de werkgever niet binnen een maand betaalt, moet hij aan de verzekeringsonderneming een opslag van 10% en een verwijlrest gelijk aan de wettelijke intrestvoet betalen.

Vóór 30 juni van het jaar volgend op het jaar van de vaststelling door het Fonds stelt de verzekeringsonderneming de werkgever een actieplan en concrete preventiemaatregelen voor.

Zodra de werkgever de forfaitaire bijdrage heeft betaald, stelt de verzekeringsonderneming hem een actieplan en concrete preventiemaatregelen voor.

Ze doet dit vóór 30 juni van het jaar volgend op de vaststelling door het Fonds. In de veronderstelling dat de werkgever de forfaitaire bijdrage na 31 mei van dat jaar heeft betaald, beschikt de verzekeringsonderneming na de betaling over een termijn van 30 dagen om het actieplan aan de werkgever voor te leggen.

Het actieplan dat door de verzekeringsonderneming wordt voorgesteld, moet de volgende elementen bevatten:

1. een analyse van de oorzaken en omstandigheden van de ongevallen die aan de oorsprong liggen van het verzwaaard risico. Deze oorzaken kunnen primair, secundair en/of tertiair zijn of het kunnen andere oorzaken zijn, zoals bepaald in artikel 26, § 2, van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, dat gaat over het omstandig verslag in geval van ernstige ongevallen;
2. een toelichting van de oorzaken die deze ongevallen gemeen hebben;
3. concrete aanbevelingen ter preventie van de herhaling van deze ongevallen;
4. een voorstel van tijdschema voor de implementatie van deze maatregelen.

Indien het verzwaaard risico in de onderneming later nog steeds wordt vastgesteld, zal de werkgever opnieuw de forfaitaire bijdrage moeten betalen en de verzekeringsonderneming een nieuw actieplan moeten voorstellen. Het is dus belangrijk dat de verzekeraar kwaliteitsvolle voorstellen formuleert.

Vermits de verzekeringsonderneming slechts een adviserende functie heeft, zijn haar aanbevelingen en voorgesteld tijdschema niet bindend. De werkgever is en blijft verantwoordelijk voor het opstellen en het uitvoeren van zijn actieplan.

De verzekeringsonderneming zal om de drie maanden nagaan hoe de implementatie van het actieplan door de werkgever vordert.

Vóór 1 juli van elk jaar brengt de verzekeringsonderneming verslag uit bij het beheerscomité van het Fonds voor arbeidsongevallen na advies van het technisch comité voor de preventie.

Het activiteitenverslag van de verzekeringsonderneming over de verzwaarde risico's zal deel uitmaken van het **jaarverslag van de preventiedienst** waarin de ministeriële aanschrijving nr. 253 van 18 mei 2000 voorziet (bijlage 1).

Dat verslag moet voor elke onderneming met verzwaaard risico de volgende elementen bevatten. Deze elementen moeten op het ogenblik van de verzending naar het FAO beschikbaar zijn (voor 1 juli):

1. het actieplan dat de verzekeringsonderneming aan de werkgever heeft voorgesteld, met inbegrip van de voormelde risicoanalyse van de gebeurde ongevallen;
2. het concrete actieplan van de werkgever;
3. de driemaandelijke verslagen over de vorderingsstaat van de implementatie door de werkgever van het actieplan;
4. het advies van de verzekeringsonderneming over de medewerking van de werkgever.

In de bijlage 2 bevindt zich een voorbeeld voor een interventieplan van de preventiedienst van de verzekeringsonderneming.

Aan dit verslag zal een boordtabel worden toegevoegd (bijlage 3) met daarin het tijdschema van de verschillende stadia in het beheer van alle verzwaarde risico's en het aantal uren dat aan het beheer van elk verzwaard risico wordt besteed. Deze tabel zal per verzekeringsonderneming worden bijgewerkt en zal de informatie opnemen die gekend is op het ogenblik dat het verslag naar het FAO wordt verzonden.

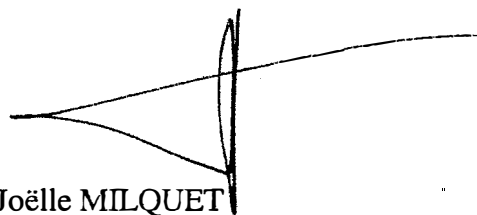
De verzekeringsonderneming zal elk verzwaard risico opvolgen tijdens de periode van verlenging van rechtswege van de overeenkomst voorzien in artikel 49 *ter* van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 (3 jaar).

De driemaandelijkse verslagen zullen aan het technisch comité voor de preventie meegedeeld worden via de jaarverslagen van de preventiediensten van de verzekeraars totdat de werkgever het actieplan volledig verwezenlijkt heeft. Deze verplichting tot mededeling van het beoogde verslag over het verzwaard risico zal echter beperkt blijven tot de duur van de verzekeringsovereenkomst zoals bepaald in artikel 49 *ter* van de wet van 10 april 1971.

2) betreffende de datum van verzending van het jaarverslag naar het secretariaat van het technisch comité voor de preventie

Het jaarverslag moet ten laatste op 30 juni van het jaar volgend op het onderzochte dienstjaar het secretariaat van het technisch comité voor de preventie van het Fonds voor arbeidsongevallen bereiken.

De minister van Werk,

Joëlle MILQUET

Jaarverslag van de preventiedienst

Jaar

Het jaarverslag van de preventiedienst moet toekomen op het Fonds voor 1 juli van het jaar dat volgt op het referentiejaar.

Algemene inlichtingen

Naam van de verzekeringsinstelling:

Volledig adres:

.....

Tel: / Fax: /

Beschikt uw instelling over een interne preventiedienst? JA - NEEN (1)

Zo niet, doet u een beroep op een externe preventiedienst? JA - NEEN (1)

Naam van de verantwoordelijke voor de preventiedienst:

.....

Titel:

Tel: / Fax: /

Naam van de contactpersoon van de preventiedienst:

Titel:

Tel: / Fax: /

Gegevens over het personeel

Gelieve in verband met de preventiedienst de volgende gegevens te verstrekken:

⇒ het aantal preventieadviseurs :

⇒ preciezer voor deze adviseurs het aantal:

* ingenieurs :

* andere :

⇒ preciezer hoeveel van deze adviseurs in het bezit zijn van een veiligheidsattest van:

• niveau 1 :

• niveau 2 :

• niveau 3 :

⇒ het aantal personen met administratieve taken:

Financiële gegevens

Totaal bedrag van de **indirecte** lasten verbonden aan de preventiedienst:

Bedrag van de forfaitaire bijdragen voor de verzwaarde risico's:

Aantal overeenkomsten voor verzwaarde risico's:

⇒ De lijst van deze ondernemingen is bij het verslag gevoegd: JA - NEEN (1)

Activiteiten, tussenkomsten

Aantal halve werkdagen besteed aan preventie **in de onderneming**:

Aantal tussenkomsten **in de onderneming**:

Reden van het bezoek

Aantal bezoeken voor het afsluiten van polissen:

Aantal eerste contacten of contacten om een welbepaalde reden:

Aantal bezoeken voor opvolging of systematische contacten:

Aantal verslagen opgesteld als gevolg van ongevallen (AO of arbeidsweg):

Activiteitsverslag met betrekking tot verzwaarde risico's**Voor elk verzwaard risico:**

Opstellen van een interventieplan op basis van het model in de bijlage (bijlage 2)

In bijlage bij het verslag worden, voor elk verzwaard risico, volgende documenten opgenomen:

- 1) het aan de werkgever meegedeelde actieplan, met inbegrip van de voorafgaande risicoanalyse;
- 2) het concrete actieplan van de werkgever;
- 3) de driemaandelijke verslagen over de vorderingsstaat van de implementatie door de werkgever;
- 4) het advies van de verzekeringsonderneming over de medewerking van de werkgever.

Voor alle verzwaarde risico's:

Een boordtabel voor het opvolgen van de verzwaarde risico's met daarin de data waarop de verschillende acties werden ondernomen en een berekening van de gepresteerde uren (bijlage 3).

Verslag van de andere activiteiten dan degene met betrekking tot verzwaarde risico's

U mag deze rubriek in gewone tekst invullen en u kunt zich daarbij baseren op de thema's die hierna als voorbeeld worden aangehaald, maar die slechts als aanwijzing gelden.

- Gegeven opleiding (Over welk onderwerp? Voor hoeveel ondernemingen? Hoeveel personen hebben aan de opleiding deelgenomen?)
- Voornaamste vaststellingen (Wat zijn de vaakst voorkomende ongevalsoorzaken? Wat zijn de vijf zwaarste tekortkomingen op het vlak van de veiligheid die in de loop van het jaar bij werkgevers werden vastgesteld? Kunt u enkele voorbeelden van zware ongevallen geven (zo mogelijk met vermelding van nuttige preventiemaatregelen die het ongeval hadden kunnen voorkomen of die dergelijke ongevallen zullen helpen vermijden)?)
- Aantal tussenkomsten in instellingen met een verzwaard risico en het resultaat van deze tussenkomsten (Betalen deze ondernemingen nog altijd een extra-premie of betalen ze nu een normale premie?)
- Uitgevoerde analyses en studies: - uitgegeven brochures of folders.

Zijn er documenten bij dit jaarverslag gevoegd? JA - NEEN (1)

Inhoud van het actieplan voor het volgende jaar

U mag deze rubriek in gewone tekst invullen en u kunt zich daarbij baseren op de thema's die hierna als voorbeeld worden aangehaald, maar die slechts als aanwijzing gelden.

- Geplande preventiecampagnes (globale campagne, in een sector (welke?), in de onderneming);
- Geplande specifieke activiteiten;
- Gewenste acties of studies voor de ganse arbeidsongevallensector of voor een sector apart (het gaat om wensen waarop het FAO of een andere instelling zou ingaan en dus niet noodzakelijk de verzekeringsinstelling);
- Geplande opleiding.

Mag het technisch comité voor de preventie van het FAO één of meer van uw voorstellen in zijn doelstellingen opnemen? JA - NEEN (1)

Datum:

Handtekening van de verantwoordelijke:

Terug te sturen naar het

Fonds voor Arbeidsongevallen
Secretariaat van het technisch comité voor de preventie
Troonstraat 100
1050 BRUSSEL

INTERVENTIEPLAN – VERZWAARD RISICO

A. Algemene gegevens onderneming

Nummer van de onderneming (KBO):

Naam van de onderneming:

Polisnummer:

Contactpersoon:
(persoon belast met het dagelijks bestuur)

Gegevens:
(adres, telefoonnummer, e-mailadres)

B. Algemene gegevens verzekeraar

Naam van de verzekeraar:

Naam van de adviseur van de verzekeraar:

Gegevens:
(adres, telefoonnummer, e-mailadres)

Naam van de preventieverantwoordelijke:

Gegevens:
(adres, telefoonnummer, e-mailadres)

C. Interventieschema

Chronologische volgorde van ontmoetingen, interventies, ...
(met inbegrip van de driemaandelijke evaluaties)

datum	ontmoeting met de volgende personen	soort prestatie	duur van de prestatie

D. Voorstel van actieplan van de verzekeraar

Het voorstel van actieplan omvat minstens:

1. Een analyse van de oorzaken en omstandigheden van de ongevallen die aan de basis liggen van het verzaamd risico. Het besluit van deze analyse steunt op twee elementen:
 - het globale onderzoek van de gebeurde ongevallen in functie van de wettelijke codes (afwijkende gebeurtenis, betrokken voorwerp, soort letsel en verwond deel van het lichaam);
 - de synthese opgesteld door de interne of externe preventiedienst in functie van de primaire, secundaire en/of tertiaire of andere oorzaken, zoals bepaald door artikel 26, § 2, van het KB van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (en gewijzigd door het KB van 24 februari 2005 houdende diverse bepalingen ter bestrijding van de ernstige arbeidsongevallen en vereenvoudiging van de arbeidsongevallenaangiften) dat handelt over het omstandig verslag in geval van ernstige ongevallen.

2. Concrete aanbevelingen ter voorkoming van de herhaling van deze ongevallen: deze aanbevelingen moeten rekening houden met de activiteit, de organisatie en de cultuur van de onderneming.
3. Het voorstel van een tijdschema voor de uitvoering van deze maatregelen.

E. Actieplan van de werkgever

(cf. verslag in het kader van het onderzoek van de ernstige arbeidsongevallen - art 1, KB van 24 februari 2005)

De persoon aan wie het overeenkomstig het ontwerp van actieplan van de verzekeraar toekomt om aan de geformuleerde aanbevelingen gevolg te geven, vult dit aan met de volgende elementen:

1. De motivering van zijn beslissing¹ in verband met de maatregelen die hij zal treffen om herhaling van de ongevallen te vermijden, geselecteerd op grond van de aanbevelingen geformuleerd door de verzekeraar, de dienst voor preventie en bescherming op het werk en desgevallend, van het advies van het Comité, of, na overleg met de dienst en desgevallend, Comité, de alternatieve maatregelen die ten minste hetzelfde resultaat garanderen;
2. Een actieplan, bevattende de termijnen binnen welke de maatregelen toegepast zullen zijn en de verantwoording van deze termijnen;
Dit actieplan wordt opgesteld in samenspraak met de interne en de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk en, al naargelang het geval, het comité voor preventie en bescherming op het werk, de syndicale afvaardiging of de werknemers zoals bedoeld in hoofdstuk VIII van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.
3. De werkgever verbindt zich ertoe om het definitieve actieplan aan de verzekeraar mee te delen, evenals de driemaandelijke vorderingsverslagen.

F. Evaluatieprocedure van de verzekeraar

De verzekeraar verbindt zich ertoe om:

- een advies te formuleren over de kwaliteit van het actieplan van de werkgever;
- de vorderingsstaat van het actieplan driemaandelijks op te volgen, zoals overeengekomen met de werkgever;
- een algemene synthese op te stellen van de samenwerking met de onderneming als deel van het jaarverslag van de preventiedienst.

¹ met inbegrip van zijn beoordeling over de kwaliteit van de voorgestelde acties door de verzekeraar

Opvolging onevenredig verzwaarde risico's 2009-2010 (KB 23 december 2008)

toestand op 25 juni 2011

naam verzekeraar :

verzekeraar	onderneming			datum						datum trimestriële opvolging door verzekeraar					
	FAO-nummer	KBO-nummer	polisnummer	naam	ontvangst notificatie van FAO (dd/mm/jj)	kennisgeving aan werkgever (dd/mm/jj)	betaling bijdrage door werkgever (dd/mm/jj)	verzending voorstel actieplan aan werkgever (dd/mm/jj)	ontvangst definitief actieplan van werkgever (dd/mm/jj)	verzending advies aan werkgever (dd/mm/jj)	III/t+1 (dd/mm/jj)	IV/t+1 (dd/mm/jj)	I/t+2 (dd/mm/jj)	II/t+2 (dd/mm/jj)	III/t+2 (dd/mm/jj)
1000	xxxxxxxxxx		A		15/11/09	14/12/09	10/01/10	1/04/10	25/06/10	5/07/10	28/09/10	20/12/10	30/03/11	15/06/11	
1000	yyyyyyyyyy		B		15/11/09	14/12/09	25/06/10	14/07/10	30/09/10	5/10/10	z. o.	22/12/10	15/03/11	20/06/11	
1000	zzzzzzzzzz		C		25/11/10	20/12/10	10/03/11	1/06/11							
1000	aaaaaaaaaa		D		25/11/10	20/12/10	30/01/11	20/06/11							

legende :

- datum (dd/mm/jj) invullen als effectief ontvangen/uitgevoerd

- abnormale datums (wegens te laat) in het rood aanduiden (datum invullen met 'z. o.', zonder onderwerp)

(*) totaal aantal gepresteerde uren = gecumuleerd aantal door de verzekeraar gepresteerde uren vanaf de ontvangst van de FAO-notificatie (inclusief de driemaandelijke opvolging)

voorbeelden (toestand op 25 juni 2011) :

- normale procedure : onderneming A (2009), C (2010) en D (2010) betalen hun bijdrage op tijd

- abnormale procedure : onderneming B betaalt zijn bijdrage niet op tijd (alle abnormale acties die hieruit voortvloeien, zijn aangeduid in het rood)

tijdschema verzwaard risico 2009				automatische verlenging contract met 3 jaar			
2006	2007	2008	t	t+1	t+2	t+3	t+4
			<30/11/09	2010	2011	2012	<30/06/13

De elektronische versie (.xls) is verkrijgbaar op het Fonds voor arbeidsongevallen (stats@faofat.fgov.be)

eraar					urenteller	datum	jaäverslag preventiedienst			opmerkingen en/of conclusies (vrije tekst)
IV/t+2 (dd/mm/jj)	I/t+3 (dd/mm/jj)	II/t+3 (dd/mm/jj)	III/t+3 (dd/mm/jj)	IV/t+3 (dd/mm/jj)	totaal aantal gepresteerde uren (*)	afsluiting opvolging werkgever door verzekeraar (dd/mm/jj)	t+2 (dd/mm/jj)	t+3 (dd/mm/jj)	t+4 (dd/mm/jj)	
					30		25/06/11			
					18		25/06/11			
					8					
					7					